

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00—13.00

Plats: Badhotellet i Tranås, lokal Östanå

Närvarande: Mårten Lindström, Maria Ekelund, Eva-Lena Enell, Karin Karlsson, Björn Westerlind, Lennart Christensson, Jozsef Sonkady, Gianni Lucchetti, Camilla Karlsson, Thomas Axén, Pia Bärlin, Malin Holmqvist, Anna Centerhed, Anna Adamsson, Cecilia Gustafsson (7 okt), Ola Jacobsson (8 okt), Kristin Krigsman (8 okt)

Ej närvarande: Axel Ros, Carin Skarp, Christoffer Johnsson, Per Nodbrant, Mats Bojestig

7 oktober

Presentationsrunda

Generella direktiv i kommunal hälso- och sjukvård

Generella direktiv är uppdaterade och giltiga 2025-10-01—2026-12-31.

Generella direktiv för vuxna

Tillägg: oseltamivir

Generella direktiv för barn

Inga förändringar

De generella direktiven fastställs av Läkemedelskommittén.

Funktionsrätt Sverige

Lennart

Beskrivning av uppdrag och arbete inom Funktionsrätt Sverige. En av frågorna som Lennart fått från patienter berör projektet Receptförnyelse.

Återkoppling från projektet sätts som punkt på nästa

Läkemedelskommittémöte, 11 december 2025.

Andra frågeställningar som kommit gäller bland annat

högkostnadsskyddet, jämlik vård och vad som är patientens eget ansvar vad gäller uppföljning av behandling.

Läkemedelskommitténs uppdrag och plats i kunskapsstyrningen

Mårten

Presentation av Läkemedelskommitténs uppdrag och direktiv för ledamöter. Informationen finns på Folkhälsa-sjukvårdwebben.

[Samverkan inom läkemedelsområdet-Folkhälsa och sjukvård](#)

Diskussion om vikten av etiskt förhållningssätt.

Även kort information om NT-rådet och TLV:s fullmaktsgruppering.

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00

Ansvar för Esthers läkemedelslista

Malin, Eva-Lena, Maria, Märten

Nationell läkemedelsstrategi (NLS) 2024-2026

Fokusområden i NLS är tillgänglighet till nya och gamla läkemedel, läkemedelsbehandling och läkemedelshantering samt innovationer. Flera av de områden som arbetas med lokalt och regionalt ligger i linje med fokusområdena i NLS.

Omvärldsspaning Läkemedelslistor

Inom RJL finns det gruppering där bland andra Malin, Eva-Lena och Thomas ingår.

Region Kalmar Län

Kommunerna har läsbehörighet i Cosmic och ett fåtal har även skrivbehörighet. I kommunerna är Pascal läkemedelslista, palliativa vid-behovsläkemedel skrivs på recept, ögondroppar och insulinordinationer finns i Cosmic läkemedelslista.

Region Östergötland

Kommunerna kan nå Cosmic via uthoppplösning. Kommunerna väljer om det är Cosmic läkemedelslista eller Pascal som gäller. Insulinordinationer finns i Cosmic.

Vad är önskemål gällande läkemedelslista? – bikupa

Områden som lyftes:

- Samma arbetssätt i regioner och kommuner i hela landet, varför finns inte ett gemensamt journalsystem som alla kan använda?
- ”Gör om - gör rätt”, det vill säga ta bort listorna som finns idag och börja om från början
- Utmaningen att ha en digitaliserad läkemedelslista hos Esther i hemmet
- Kommunen är mottagare av Cosmic läkemedelslista, inte delägare
- Listan blir ett sätt att kommunicera mellan förskrivare och patient/ personer som hjälper Esther i hemmet, inte alltid optimalt
- Blankett ”Information om din vårdtid” som används efter inneliggande vård fungerar bra. Motsvarande arbetssätt att kommunicera efter mottagningsbesök finns inte strukturerat idag.
- Ökad medvetenhet hos förskrivare

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00

Efterföljande diskussion ger att förskrivarna har ansvaret för patientens läkemedelslista, men kan behöva stöd i att kommunicera till Esther/personer som hjälper Esther med läkemedel i hemmet, till exempel blankett ”Information om ditt besök”.

Lista ”Läkemedel som ej receptförnyas av primärvård”

Det har inkommit önskemål om att ta fram en lista över läkemedel som vanligtvis (undantag finns) inte förnyas i primärvård, till exempel läkemedel vid reumatiska sjukdomar eller glaukomläkemedel. Diskussion om svårigheter med att ta fram sådan lista då det kan finnas många individuella undantag. Björn menar att det vore bra om information gällande vem som ansvarar för receptförnyelse fanns med redan vid ursprunglig förskrivning, till exempel färgmarkeringar i Cosmic. Thomas och Camilla lyfter att information om ansvar för receptförnyelse skulle vara till hjälp för sjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvård. Malin tar med frågan till apotekare som jobbar på vårdcentraler för att se hur arbetet kan tas vidare.

Nationell Läkemedelslista (NLL)

Malin, Cecilia

29 november uppdateras Cosmic läkemedelsmodul med NLL. Införande av NLL påverkar inte att Cosmic läkemedelslista fortfarande är den lista som gäller.

För att få tillgång till NLL krävs separat samtycke då det är ett eget lagrum, ej samma som Patientdatalagen. Genomgång av förändringar i Cosmic läkemedelsmoduls Ut-korg.

För- och nackdelar med NLL – bikupa

Områden som lyftes:

- Samtycke kan upplevas svårt inom regionen, kommunen däremot är vana vid att jobba med samtycke
- Positivt att se förskrivningar utfärdade i andra regioner/förskrivningssystem
- Service till patient att kunna upplysa hur många uttag som finns kvar på förskrivningen
- Farhåga att förskrivare upplever NLL som ytterligare administrativ börda

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00

Förslag till lokala riktlinjer är framtagna och utskickade sedan tidigare. Synpunkter/kommentarer ska vara inskickade senast fredag 10 oktober, efter det är riktlinjerna fastställda av Läkemedelskommittén och kommer att finnas på Läkemedelssidorna på Folkhälsa- och sjukvårdswebben.

Sammanfattning av dagen

- Förskrivaren ansvarar för patientens läkemedelslista och kan behöva stöd i hur man kommunicerar kring läkemedel till Esther/personer som hjälper Esther med läkemedel i hemmet. För patienter som vårdats inneliggande fungerar det bra med ”Information om din vårdtid”, kan motsvarande göras vid mottagningsbesök?
- ”Läkemedel som inte receptförnyas i primärvård”-lista, fortsatt diskussion om hur underlätta och tydliggöra
- NLL kan vara till hjälp för att få mer information om vilka läkemedel en patient har fått förskrivna, men riskerar att upplevas som administrativ börda.

8 oktober

Producentobunden läkemedelsinformation

Maria, Märten

Maria beskriver bakgrund med vilka källor det finns till producentobunden läkemedelsinformation idag, till exempel Läkemedelsboken och ”Sök läkemedelsfakta” hos Läkemedelsverket. Regioner har olika arbetssätt för att sprida information, Region Stockholm har Janusinfo.se, i Region Sörmland arbetar man med digitala utbildningar.

I RJL har arbete påbörjats med att tillsammans med Fakta strukturerat revidera läkemedelsmallarna i Cosmic, så att rekommendationer finns i förskrivningsögonblicket.

Samverkansreglerna mellan SKR och läkemedelsindustrin håller på att uppdateras. När de är fastställda kommer de att kommuniceras till berörda personer och funktioner i RJL.

RJL har en lokal anpassning till samverkansreglerna som gäller bisysslor.

Läkemedelsluncher och sjuksköterskenätverk som drivs i läkemedelsindustrins regi är en utmaning.

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00

Hur kan vi möta behovet av utbildning som idag ges av läkemedelsindustrin? – Bikupa

Områden som lyftes:

- Regionen har inte organisation för att erbjuda motsvarande utbildningar/informationsinsatser
- Problematiskt att det finns sjuksköterskenätverk som hålls ihop av industrin
- Medvetandegöra att det är försäljning
- Det kan vara enklare att skapa regionala sjuksköterskenätverk i egen regi, kanske tillsammans inom Sydöstra, läkarsidan upplevs svårare
- Förslag att efter varje läkemedelslunch ha ett ”eftersnack” för att nyansera budskapet

Behov av utbildningsinsatser

Kommuners perspektiv

Thomas och Camilla

Målgrupp: sjuksköterskor i kommunal hälso- och sjukvård

Utbildningsform: Webbinarium/Webbutbildningar som går att ta del av vid valfri tidpunkt. Digitala föreläsningar som kan ses under längre tid

Identifierade områden där utbildning är önskvärt:

- Läkemedel till äldre
- Läkemedel vid smärta
- Bred kunskap om läkemedels effekter, bieffekter och uppföljning
- Palliativa läkemedel
- Läkemedel vid demenssjukdom
- Kunskap om generella direktiv och läkemedelsförråd

Övrigt: Önskemål om samlad plats (jmf Smittskydd) där man hittar information om läkemedel i hemmet.

Chefläkares perspektiv

Eva-Lena

Det är viktigt att jobba förebyggande för att avvikelser inte ska uppstå. Mer förståelse för varandra och forum där man möts kan vara en väg.

Stort utbildningsbehov kring äldre sköra patienter är identifierat och det skulle kunna vara ett område där chefläkare och chefsjuksköterskor jobbar vidare inom Nära vård.

Internat Läkemedelskommittén

Tid: 2025-10-07--08 13.00

Hälso- och sjukvårdsfarmacis perspektiv

Kristin

Personal inom Hälso- och sjukvårdsfarmaci bedriver i dagsläget flera utbildningar mot läkare, sjuksköterskor, läkarstudenter och sjuksköterskestudenter. Det finns även utbildningsinsatser mot andra vårdprofessioner såsom dietister och mot patienter. Många av utbildningsinsatserna är återkommande och berör läkemedel, men också IT-system (Cosmic, Pascal mm).

Det kommer regelbundet in önskemål om utbildningsinsatser, men det behöver prioriteras vad som genomförs i första hand.

Efterföljande diskussion

Områden som lyftes:

- "Forum Geriatrikum" skulle vara något att docka an till, där är det dock ett brett innehåll som inte är nischat.
- Vissa utbildningsområden som lyfts skulle kunna vara samma för sjuksköterskor anställda på vårdcentraler och inom kommunal hälso- och sjukvård.
- Inom psykiatri är boendestödare en viktig målgrupp för utbildningsinsatser.
- Det är viktigt med utbildning riktad till sjuksköterskor på vårdcentral som inte är med i nätverk, inte enbart specialiserade sjuksköterskor.
- Primärvården önskar hellre fysiska möten, då en inspelad föreläsning etc. sällan tittas på i efterhand. Utifrån ST-utbildningen finns det också signaler om att fysiska tillfällen är bättre än digitala.
- Utbildningsmaterial skulle kunna tas fram att användas vid APT, till exempel en kortare inspelad utbildning med efterföljande gemensam diskussion. Till diskussionen kan handledarmaterial behöva tas fram.
- Vid framtagande av utbildningsmaterial är det av stor vikt att det finns relevanta personer som bidrar in i materialet, så att det blir så bra som möjligt för målgruppen.

